Ankenævnet for Forsikring

Den 2. august 2017 blev i sag nr. 90623:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har husforsikring i Tryg Forsikring A/S. Han klager over selskabets erstatningsopgørelse i forbindelse med en dækningsberettigende skade på en afløbsledning til regnvand.

Selskabet har anerkendt dækning for en utæthed på regnvandsledningen. Selskabet har afvist at dække en skade på en støttemur med henvisning til, at klageren ikke har sandsynliggjort, at der er årsagssammenhæng mellem den utætte regnvandsledning og udbulingen af muren.

I klagen af 18/3 2017 har klageren bl.a. anført:

> "**Sagsfremstilling**
> *Supplerende redegørelse kan evt vedhæftes som bilag*
>
> Tryg har anerkendt utæthed i stikledning som dækningsberettiget skade, men Tryg anerkender ikke følgeskader. Vi hævder heroverfor, at skade på støttemur i det område, hvor der er udsivende vand fra utætheden, er en følgeskade.
> Vi vedhæfter som bilag en supplerende redegørelse,
> …
> **Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?**
>
> At Tryg anerkender, at den utætte stikledning har givet følgeskade på støttemuren. Vi har indhentet tilbud fra anlægsgartner på reetablering af støttemuren, kr. 76.180 excl. moms."

I en uddybende redegørelse bilagt klagen har klageren bl.a. anført:

"I forbindelse med møde med anlægsgartner efteråret 2016 om mulig udskiftning af vores udvendige trappe ned til forpladsen gjorde anlægsgartneren os opmærksom på, at hækken ovenpå støttemuren havde en udbøjning. Foranlediget heraf konstaterede vi, at støttemuren, der er skjult af cykelskur, skraldestativ og efeu, havde fået en kraftig udskridning. Vi havde et par år tidligere beskåret hæk-udløbere der lå på taget af cykelskur/carport fra det smalle mellemrum mellem cykelskur og støttemur og på dette tidspunkt var der intet usædvanligt at bemærke ved støttemuren. Den overraskende udvikling i støttemuren og den i løbet af 1-1 1/2 år gradvise mere og mere synlige sænkning af terræn ud mod støttemuren fik os til at erkende, at der var indtruffet en uholdbar situation I vores forsøg på at undersøge hvad der kunne have forårsaget udviklingen valgte vi at henvende os til Tryg med henblik på at afklare om der kunne være noget galt med stikledningen der løber langs støttemuren.

Vi har derfor 21.11.2016 anmeldt skade på stikledning til Tryg.

Efter den af Tryg gennemførte TV-inspektion og undersøgelser på stedet er det fastslået, at der er en utæthed i stikledningen.

Tryg har anerkendt utætheden i stikledningen som en dækningsberettiget skade.
Tryg tog i første omgang ikke stilling til den beskadigede støttemur som Trygs udsendte TV-inspektør optog fotos af og videresendte til Tryg sammen med Tv-inspektionsrapporten.

Vi sendte derfor d. 9. december 2016 efter telefonsamtale med Tryg en redegørelse over de forhold der kunne konstateres i området om støttemur og terræn, bilagt fotos og skitse over området optaget og udarbejdet af os.

Der er i området sket en tydelig terrænsænkning og den foran stikledningen opførte støttemur er skredet ud med op til 20-30 cm i hele støttemurens højde på ca. 250 cm og i en bredde på cirka 200 cm. Dvs. at den venstre side af støttemuren er i fare for at skride yderligere ud/styrte sammen. Fra hjørnet ved trappen er der en svag udskridning, og udskridningen tiltager, idet man bevæger sig væk fra hjørnet mod højre, og udskridningen når sit maksimum 100-150 cm til højre for hjørnet. Støttemurens samlede bredde er ca. 450 cm, og den højre side af støttemuren er ikke berørt af udskridning.

Det er vores opfattelse som klager, at udsivende vand fra utætheden i stikledningen er årsag til terrænsænkningen langs støttemuren og til udskridningen af en del af støttemuren.

Tryg har afgjort, at udskridningen af en del af støttemuren ikke har forbindelse med den konstaterede utæthed i stikledningen. Tryg forklarer i stedet udskridningen af en del af støttemuren med, at trykket fra jorden gennem tiden har medført, at støttemuren, der er opført uden bagmur, er skubbet udad. Tryg forklarer ligeledes den væsentlige terrænsænkning med trykket fra jorden.

Tryg mener således, at det udsivende vand fra utætheden i stikledningen ikke har haft nogen betydning for det terræn vandet siver ud i. Dette finder vi er meget usandsynligt.

Vi finder den af Tryg beskrevne årsagssammenhæng usandsynlig, idet
- T1) Det er ikke sandsynligt, at den væsentlige terrænsænkning langs venstre side af støttemuren indtræffer alene som følge af det naturlige jordtryk.

- T2) Tryg forklarer den opståede lunke på stikledningen med jordtrykket. Dette er usandsynligt, da det i så fald skulle gælde generelt for hele stikledningen.
- T3) Tryg forklarer udskridningen af en del af støttemuren med jordtrykket. Dette er ikke sandsynligt, da man i så fald måtte forvente, at ikke kun venstre side af støttemuren var udskredet, idet jordtrykket gør sig gældende langs hele støttemuren.
- T4) Tryg anfører, at jordtrykket gør sig særligt gældende ved hjørnet uden forbandt. Udskridningen burde således være stærkest i hjørnet, hvis det naturlige jordtryk var årsag. Imidlertid er dette ikke tilfældet. Den største udskridning starter ca. 100 cm til højre for hjørnet i retning mod ledningsutætheden.
- T5) Tryg beskriver, at jordtrykket har virket over et længere tidsrum. Huset er opført i 1979, og støttemuren antages at være etableret på samme tidspunkt for at kunne have plads til at etablere carport/cykelskur i vej-niveau. I fald Trygs antagelse om jordtrykket er korrekt, ville man forvente, at jordtrykket havde bevirket en terrænsænkning på et langt tidligere tidspunkt. Terrænsænkningen er imidlertid først indtruffet gradvist indenfor det sidste 1 - 1 ½ år.

Vi finder det derimod sandsynliggjort, at følgende årsagssammenhæng er i kraft:
- K1) Udsivende vand fra den anerkendte utæthed i stikledningen har opfugtet den omgivende jord og bevirket, at jorden har sat sig.
- K2) Jordsætning har medført en væsentlig terrænsænkning langs støttemurens venstre side.
- K3) Terrænsænkningen har påvirket støttemuren, så den er skredet ud på den del af murens længde, hvor den har været berørt af udsivende vand fra utætheden i stikledningen.
- K4) Ingen ved hvor længe udsivningen har stået på. Terrænsænkningen er sket over et tidsrum af et til halvandet år.
- K5) Terrænsænkningen har trukket venstre del af ledningen med ned og dannet lunke.

Terrænsænkningen er som nævnt sket det sidste ét til halvandet år. Vi har boet i huset siden december 2010. Som **BILAG 2A** sendes udtalelse fra husets tidligere ejer om, at der ikke har været iagttaget nogen terrænsænkning i hans tid (ejede huset fra 1996-2010). Husets tilstandsrapport fra 2010 kan fremsendes om ønsket.

Konkluderende om årsagssammenhængen:
Skaden på støttemuren er en dækningsberettiget skade, da den jvf. K1)-K5) med overvejende sandsynlighed er en følge af udsivende vand fra utæthed i stikledningen.

Med støttemurens nuværende udskridning vurderer vi, at der er fare for sammenstyrtning af støttemuren. Vi har derfor til orientering set os nødsaget til at indgå aftale med anlægsgartner om fuldstændig fjernelse af støttemuren og stikledningen snarest. Vi ønsker ikke at der etableres ny støttemur samme sted og ej heller ny stikledning samme sted. I steder etableres der ny skrænt og ny ledningsføring af tagvand til ny faskine på forplads."

Selskabet har i brev af 24/4 2017 til nævnet bl.a. anført:

"**Ejendommen.**
Der er tale om et parcelhus, opført i 1979. Ejendommen befinder sig forholdsvis højt i forhold til vejen, hvorfor der er trapper op til ejendommen, samt etableret en havestensstøttemur på ca. 2 metres højde

Argumentation
Af de foreliggende oplysninger fremgår det, at der var konstateret en utæt samling på vores kundes stikledning gående fra tagnedløbet til dem offentlige kloak. Endvidere blev der konstateret en lunke på ledningen; men denne lunke har ikke betydning for ledningens funktion.
…
Stikledningen er en såkaldt tørleding, der alene bliver anvendt i forbindelse med afledning af regnvand fra taget.

Det er vores kundes opfattelse, at der er årsagssammenhæng mellem utætheden i stikledningen, og det forhold, at støttemuren er skredet ud.

Efter dansk rets almindelige bevisbyrderegler er det den, der rejser et krav mod andre, der skal dokumentere, at kravet er berettiget. Disse regler er i forsikringsretten endvidere fastslået i Forsikringsaftalelovens § 22.

Ud fra de foreliggende oplysninger finder vi det ikke dokumenteret, at der er årsagssammenhæng mellem utætheden i regnvandsledningen og udskridningen af støttemuren.

Vi har i den forbindelse blandt andet lagt vægt på vores eksterne håndværkertaksators interne kommentar af 8. december 2016, hvor taksatoren blandt andet oplyser, at han har været genbo til ejendommen, samt at muren al den tid han kan huske, har bulet ud.

Det fremgår af de foreliggende oplysninger, at afstanden mellem husmuren og støttemuren er så lille, at det næppe har været muligt, at komprimere jorden tilstrækkelig i forbindelse med opførelsen af muren. Yderligere fremgår det, at der ikke er foretaget bagstøbning til støttemuren, hvorfor det alene er støttemurens fliser, der skal stå imod det naturlige forekommende jordtryk.

Det er vores opfattelse, at årsagen til den konstaterede lunke på ledningen er, at jorden over ledningen gennem tiden har trykket ledningen ned, og dette træk i ledningen har endvidere medført, at ledningen er gået fra hinanden i samlingen, hvorved den anerkendte forskudte samling er opstået.

Endvidere er det vores opfattelse, at det er samme tryk fra jorden, der gennem tiden har medført, at støttemuren, der er opført uden bagmur, og ikke er opført i forband ved hjørnerne er skubbet ud.

Ud fra de foreliggende oplysninger er det vores opfattelse, at årsagen til udbulingen skal søges i jordtrykket, kombineret med den måde, som støttemuren er opført på, uden bagstøbning og uden at være i forband ved hjørnerne.

Vores kunde oplyser i forbindelse med sin klage, at der ikke i den tilstandsrapport, der er udarbejdet i forbindelse med kunden erhvervelse af ejendommen ikke er oplysninger omkring udbuling af støttemur, eller sænkning af jorden på ejendommen.

Dette er ikke unaturligt, idet tilstandsrapporten alene skal oplyse om forhold ved bygningen, og støttemuren er ikke en del af bygningen, ligesom jorden uden for bygningen ikke er en del af bygningen.

Sammenfattende er det fortsat vores opfattelse, at vores kunde ikke har dokumenteret, at der er årsagssammenhæng mellem utætheden i regnvandsledningen og udbulingen af

støttemuren, hvorfor vi ved at betale for en strømpeforing af ledningen, har opfyldt de retslige forpligtigelser, der er på den tegnede Villaforsikring."

Klageren har i mail af 20/5 2017 til nævnet bl.a. anført:

"1
Vi har indledningsvis noteret os, at Tryg i sit høringssvar ikke har ønsket at besvare vores tilbagevisning af Trygs begrundelse for afvisning af støttemurens udbulning som en følgeskade til utæt ledningssamling, og at Tryg ej heller har kommenteret vores redegørelse for den efter vores opfattelse sandsynlige årsagssammenhæng mellem utæt samling og udbulning.

2.
Vi oplyser for en ordens skyld, at udbulingen af støttemuren ikke var en ny oplysning fra vores side i vores telefonhenvendelse til Tryg af 8. december. Den havde vi gjort opmærksom på allerede ved TV-inspektionen. Vores telefoniske henvendelse 8. december var foranlediget af, at Tryg blot havde meddelt at man ville lave strømpeforing, men ikke omtalt stillingtagen til om udbulning af mur var en dækningsberettiget følgeskade. Tryg's sagsbehandler oplyste, at han ikke havde bemærket, at TV-inspektøren med sin rapport havde taget billeder af den udbulede mur. Vi aftalte derfor, at vi ville indsende nærmere oplysninger. Dette gjorde vi 9. december i form af fotos og skitse.

3. Tryg har i høringssvaret givet nye oplysninger, der baserer sig på det nu fremlagte bilag *'Elektronisk chat mellem ekstern taksator og sagsbehandler'*
…
Af bilag *'Elektronisk chat mellem ekstern taksator og sagsbehandler'* fremgår at ekstern taksator præcist (angivet med kursiv) siger

'...ft mener at hans knækstensmur er ved at vælte grundet kloak skade, det mener vi dog ikke har noget med den at gøre, huset ligger oppe på grunden og der er bygget mur fra vejen op mod haven, den mur har så længe jeg kan huske bulet lidt ud, har boet i huset lige overfor :-) '

og på spørgsmål fra Tryg om regnvandsledningens dybde siger ekstern taksator i chatten:

'mit bedste bud er 3 m eller mere'
…
Til den eksterne taksators udsagn knytter vi følgende bemærkninger:

pkt. a.
…
En ledningsdybde på 3 m eller mere ville indebære at ledningen skulle ligge under vejniveau og dermed lavere end støttemuren.

Den eksterne taksators ræsonnement om hvorfor der ingen sammenhæng er mellem utæthed og skade på støttemuren bygger på den antagelse, at huset ligger oppe og ledningen nede. Det ræsonnement kan vi følge, hvis det er korrekt at ledningen ligger 3 m eller mere nede.

Det gør den imidlertid ikke. Ledningen ligger ikke nede, men oppe, langs med sokkel og øverste del af støttemuren.

Ledningens placering har været lidt under terræn i husniveau og dermed højt over terræn i vejniveau. Dette er konstateret ved blotlægning af stikledningen foretaget af vores kloakmester i forbindelse med de igangværende anlægsarbejder. Ledningsdybden er dokumenteret på foto (se sidste side i dette svar) optaget 23. marts 2017.

Dette stiller efter vores opfattelse ekstern taksators udsagn i et besynderligt lys og medfører, at forudsætningen for den eksterne taksators ræsonnement og dermed også for Trygs grundlag for i afgørelsen at påstå ingen sammenhæng mellem utæthed og skade, er bortfaldet.

Den faktuelt konstaterede ledningsdybde peger efter vores opfattelse netop på, at utætheden i ledningen med stor sandsynlighed har haft overordentlig stor betydning for den store udbulning på muren, der har gjort det nødvendigt at gribe ind.

pkt. b. Tryg oplyser at man som begrundelse for afslaget bl.a. lægger vægt på at den eksterne taksator har boet i huset overfor samt at muren al den tid han kan huske, har bulet ud.
…
Også disse udsagn står efter vores opfattelse i et besynderligt lys. Hvad, hvor, hvornår og hvordan henstår ubesvaret og udokumenteret.

Faktuelt er, at vores nabo …, der har boet i sit hus fra før opførelsen af vores hus i 1979, har fortalt at skur og carport blev opført sammen med huset. Det betyder at støttemuren ikke har været synlig fra vej eller forplads, men hele tiden har stået bag skur og carport. Det er derfor mærkeligt hvordan ekstern taksator som genbo overhovedet har kunnet gøre sine observationer. … har ikke kendskab til udbuling af støttemuren i perioden siden husets opførelse."

Selskabet har i mail af 6/6 2017 til nævnet bl.a. anført:

"Kundens kommentar indeholder ikke nye oplysninger eller dokumentation, der kan give anledning til en ændret opfattelse af sagen.

Det er således efter vores opfattelse fortsat ikke dokumenteret, at utætheden i afløbsledningen skulle have forårsaget, at støttemuren buler ud."

Nævnet har fået forelagt bilag og fotos fra sagen. Et uddrag gengives i det følgende.

Af selskabets mail af 21/12 2016 til klageren fremgår bl.a.:

"Vi har modtaget jeres skitser samt mail med beskrivelse af støttemur samt terrænforhold.

Der er i forbindelse med den anmeldte skade, blevet konstateret en lunke på ledningen, samt en forskudt samling klasse 3.

Ifølge forsikringsbetingelserne EJ 03, dækker stikledningsforsikringen, utætheder i de skjulte rørinstallationer.

Den konstaterede lunke, er ud fra dette ikke dækket af forsikringen. Den forskudte samling er dækket af forsikringen og vil kunne udbedres med en såkaldt pointliner/foring af røret. Udbedring vil kunne ske uden opgravning af område.

Den konstaterede forskudte samling, er efter vores og entreprenørens mening, ikke medvirkende årsag til udskridning af jeres støttemur.

Der er ikke sammenhæng mellem den konstaterede kloakskade og jeres udskridning af støttemuren."

Af selskabets mail af 30/1 2017 til klageren fremgår bl.a.:

"Skaden på jeres plantestensmur er besigtiget af bygningstaksator ….

Ud fra besigtigelse fastholder vi at skade på plantestensmur, ikke har forbindelse til den konstaterede kloakskade.

Den ca. 2 meter høje plantestensmur er ikke korrekt bagstøbt. Væggen hælder ved hushjørne ca. 30-40 cm ud. Der kan ses fint sandfyld, der trænger ud imellem fugerne.

Terrænet har sat sig ca. 20 cm over plantestensmuren, og det er denne sætning, der er skyld i lunken på ledning fra tagvand.

Nedløbsrøret er ikke tilsluttet afløbsrøret, så tagvandet løber ud på jorden

Der er fra husgavl og ud til plantestensmur kun 1,5 meter, og det har været en næsten umulig opgave at komprimere opfyldet imellem gavl og plantestens mur, ved opførslen.

Skaden på muren er værst ved trappeopgang, hvor der ikke er et hjørne i forband, til at styrke væggen. Skaden på plantstensmuren, kan ikke henføres til kloakskaden, men manglende bagstøbning, til sikring mod jordtryk."

Af mail af 13/3 2017 fra husets tidligere ejer til klageren fremgår bl.a.:

"Jeg skal herved bekræfte, at jeg i den tid jeg har boet i huset ikke havde nogen problemer med jordsætning af nogen art. I forbindelse med en vandskade i 2010, så vidt jeg husker
, blev alle til - og afløb grundigt undersøgt, hvilket alm. Brand må kunne bekræfte, da de stod for udbedringen af skaden. I forbindelse med salget af huset blev dette jo også grundigt undersøgt af byggesagkyndig, som ville have bemærket, hvis der havde været problemer med jordsætning."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**G. Stikledningsforsikring**

…

Gruppe 5

Stikledninger i jord til vand-, varme- (inkl. jordvarme-slanger), gas-, el- og afløbsinstallationer regnet fra indførsel i den forsikrede bygning og frem til hovedledning (fællesledning), egen septiktank, eget rensningsanlæg, egen vandboring samt mellem de forsikrede byg-

ninger. Olieledninger i jord fra tank til bygning samt rør fra medforsikret svømmebassin til bygning.
…
Gruppe 7
Haveanlæg, beplantning, stensætninger, havefliser, springvand, fiskebassiner og småstensbelægning i blomsterbede, havegange o.lign., se dog afsnit 7.2.
…
Forsikringen dækker:

Skader i form af utætheder i de skjulte rørinstallationer og fejl i de skjulte elkabler, som er nævnt i gruppe 5, og som sikrede har vedligeholdelsespligten for samt:

- Udgifter til fejlfinding og fritlægning af utætheden/ fejlen efter forudgående aftale med Tryg Gruppeforsikring.

- Følgeskader på bygningen/haveanlæg forårsaget af en dækningsberettiget utæthed/fejl i de i gruppe 5 nævnte installationer.

- Udgifter til retablering.

Ved utætheder i afløbsinstallationer i jord dækkes udgifterne til reparation af utætheden, såfremt der ved en TV-inspektion af kloaken bliver konstateret en **fejlklasse 3*** eller **4***. Desuden dækkes utætheder, som medfører opfugtning/skade på forsikrede bygninger uanset fejlklasse.
…
7.2
…
Haveanlæg
Haveanlæg er dækket mod brand, Herudover dækkes haveanlæg, når skaden er en direkte følge af en dækningsberettiget skade på ejendomsforsikringen."

Nævnet udtaler:

Det fremgår af sagen, at det forsikrede hus, som er opført i 1979, ligger højere end vejen. Ved vejen er der en trappe op til huset, og til højre for trappen er etableret en støttemur af plantesten i cirka 2,5 meters højde og 4,5 meters bredde. Ved hushjørnet foroven trappen er der et tagnedløb, og der løber en regnvandsledning langs med huset cirka 1,5 meter fra støttemuren.

Klageren anmeldte den 21/11 2016 et muligt brud på regnvandsledningen, idet han af sin anlægsgartner var gjort opmærksom på, at en hæk ovenpå støttemuren havde en udbøjning. Klageren opdagede herefter en udbuling på støttemuren fra hjørnet ved trappen og cirka 2 meter hen.

9. 90623

En TV-inspektion af regnvandsledningen viste en lunke samt en utæt samling. Selskabet har anerkendt at dække en strømpeforing af utætheden.

Klagerens krav er, at selskabet anerkender, at skaden på støttemuren er en følgeskade af den utætte stikledning.

Selskabet har anført, at skaden på støttemuren ikke kan henføres til kloakskaden, men skyldes jordtryk kombineret med, at støttemuren ikke er bagstøbt.

Nævnet har gennemgået sagen, herunder oplysningerne om støttemurens dimensioner, alder og manglende bagstøbning, og lægger efter en samlet vurdering til grund, at støttemuren ikke har kunnet modstå jordtryk med den følge over tid, at muren er skredet, og at terrænet bagved og regnvandsledningen langs med huset har sat sig.

Nævnet finder, at klageren ikke har sandsynliggjort, at skaden på støttemuren først er opstået efter, at regnvandsledningen er blevet utæt og som følge heraf.

Det, som klageren har anført om, at han ikke bemærkede udbuling af støttemuren i den smalle passage mellem muren og carport, da han klippede hækudløbere for halvandet år siden, kan ikke føre til et andet resultat. Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at støttemuren har været skjult bag og ligget i skygge af carportens redskabsrum/cykelskur, skraldespande og efeu.

Nævnet kan herefter ikke kritisere, at selskabet har afvist at yde dækning for skaden på støttemuren.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings